

1. Kes oli Artemise kaksikvend, muusika ja tantsimise, ravimise, ennustamise, vibulaskjate ja veel mitmete valdkondade jumal? 1960ndatel sai tema nimi teistest olümposlastest üle maailma väheke tuntuks. Eestis on tema nime kandev firma omas valdkonnas liider.

2. Mida värki teeb ametimees nimega värkija? Hooldusvärkimist soovitatakse teha 2-3 korda aastas, kasutades fotol olevat instrumenti.

3. See 1880-1919 elanud slovaki poliitik, sõjaväelane, lendur, astronoom ja fotograaf oli I Maailmasõja ajal paralleelselt kindral Prantsuse armees ja Tšehhoslovakkia sõjaminister. Hukkus lennuõnnetuses. Tema nime kannab Bratislava lennujaam, teda kujutati Slovakkia suurima nominaaliga rahatähel, tema auks lasti 2019. aastal välja 2-eurone münt ning samal aastal valiti ta ajaloo tähtsaimaks slovaki. Kes?

4. Nii nagu Eesti, jäi ka Läti teatavasti selle aasta Pariisi OM-il medalita. Siiski sai aga Cesises sündinud Renārs "Recke" Uščins kaela hõbemedali, esindades küll Saksamaad. Mis alal sai lätlane medali?

5. Millise tänavuse sündmusega seoses on tuntuks saanud produtsent Meduza, bändi OneRepublic ja laulukirjutaja Leony ühislooming pealkirjaga "Fire"?

6. Kes on fotol? Ainsa naisena on ta saavutanud FIA korraldatud MM-delt neli etapivõitu.

7. Moskva, Kuradi-, Piina-, Tare-, Söe-, Piina-, Pasa-, Veretorn... Täielik nimekiri oleks veel umbes 3 korda pikem. Tänapäevaks on need kõik maa pealt ammu kadunud, jäänud on vaid mõned müüriõigud, neist pikim 127-meetrine. Mis linna need tornid kaitsesid?

8. Inglise jalgpalliliigade kõrgemas tipus peetakse kahe sarnase kohanime lõpuga **võistkonna** vahel *East Anglia derby*. Ühe meeskonna hüüdnimi on The Tractor Boys, teisel The Canaries, ühe ametlikus nimetuses sisaldub „Town“, teisel „City“. Üks on tulnud korra Inglismaa meistriks ja FA karikavõitjaks, teise parim saavutus on Liigakarika võitmine. Millised võistkonnad?

9. Kes oli see baltisaksa päritolu arhitekt (1885-1941), kelle töödest näete piltidel Kivimäe Tuberkuloosisanatooriumi hoonet, Tallinna Adventkirikut ja arhitekti kodumaja Wismari tänaval? Sama perekonnanime kandis ka aastail 1801-1874 elanud füüsik ja arhitekt, Tartu Ülikooli professor, kes muuhulgas oli Inglisilla praeguse kuju autor ning sõnastas ka maksimaalse võimsuse teoreemi: "Maksimaalne võimsus edastatakse siis, kui vooluallika sisetakistus võrdub koormuse takistusega, eeldades, et välisakistust saab muuta ja vooluallika sisetakistus on konstantne."

10. 19. juulil 2024 ilmus küsitava ansambli 23. stuudioalbum. Uus album on minimalistliku kujunduse ja pealkirjaga "-1". Albumi esimene singel, mida kuulete, kannab pealkirja "Portable Door". Ansambli uueks kitarristiks on Põhja-Iirimaalt pärit Simon McBride. Milline ansambel?

- 11.** 2024. a ilmus Eestis vaid kaks marki mõne isiku ümmarguse juubeli puhul. Konstantin Pätsil oli 150. sünniaastapäev ja küsitaval heliloojal 100-s. **Kellest on jutt?**

- 12.** 1860-1939 põhiliselt Londonis tegutsenud Louis William Wain oli ekstsentriline kunstnik, kes kogus tuntust ühe kodulooma joonistustega, peamiselt postkaartidele, andes loomale inimlikke omadusi ja emotsioone. 50ndates eluaastates läks tasapisi hulluks, tema viimased tööd on olnud psühhedeelilise kunsti harrastajatele eeskujuks. 2021. aastal kehastas eluloofilmis "The Electrical Life of Louis Wain" kunstnikku Benedict Cumberbatch. **Milliseid loomi kujutas Louis William Wain oma teostel?**

- 13.** 1987. aastal hankis NSV Liidust selle ajaloolise asjanduse üks Müncheneri kosmeetikafirma. Pisut hiljem läks see jaapanlaste omandusse ja leidis koha Tokyo lähistel vabas õhus. 2008. aastal ostis Saksamaa selle tagasi, see restaureeriti ja paigutati Berliini tehnikamuseumi. **Millest on jutt?**

- 14.** Viinerite (Viini vorstide) kõrval sai Austria-Ungari Keisririigis populaarseks ka ühe teise linna järgi nimetatud vorstiliik, mis on viineritest vürtsikam, sisaldades palju paprikat, küüslauku ja majoraani. **Millisest linnast on jutt?** Selles linnas asub oma riigi vanim pidevalt tegutsev ülikool, kus õpetatakse muuhulgas ka eesti keelt.

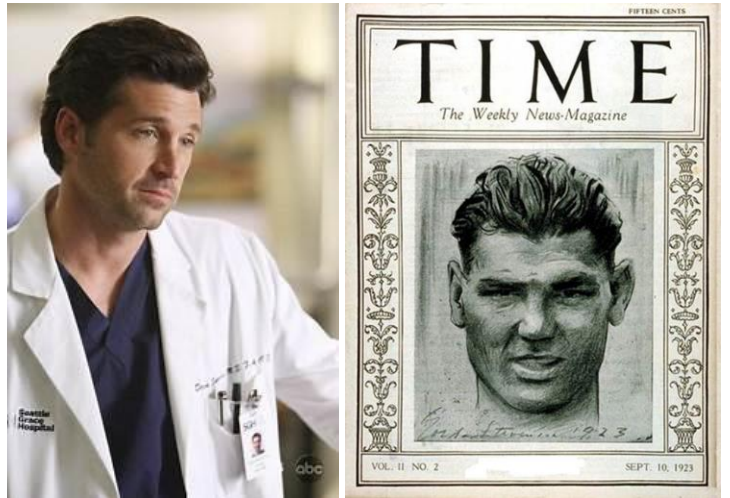
- 15.** **Millist nime kandis** külvamiseks kasutatud külvinõu või mõõduühik, Saare murdes painand, läänemurdes peks, Lõuna-Eestis seek, Põhja-Eestis kehik? Kui kedagi aitab, siis lisainfoks niipalju, et see mahutas 12 Tallinna toopi või 18 Riia toopi.

16. Spordimaailma vanim jätkuvalt väljaantav auhind on Carlisle Bell, **millisel alal** tunnustatakse sellega võitjaid? Pildil oleva auhinna andis Põhja-Inglismaa Carlisle'i linnakeses esimesena üle 1599 Elizabeth I.

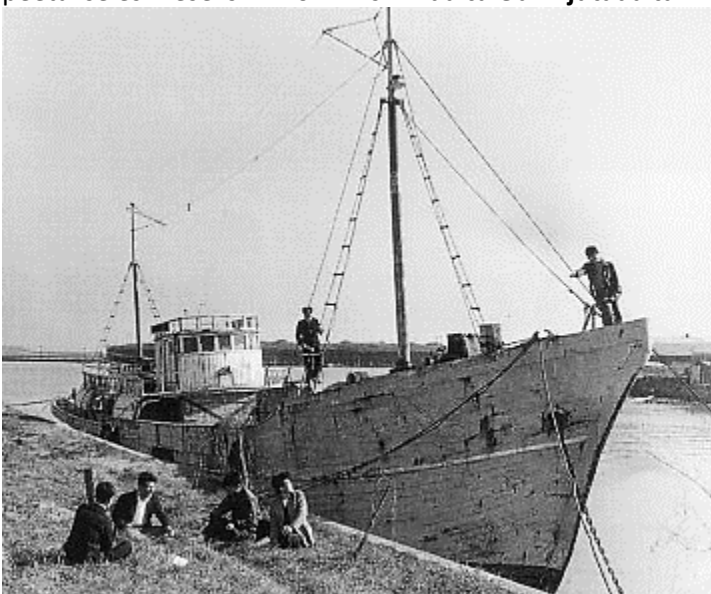
17. **Küsime Argentina suurimat veinipiirkonda**, kust pärineb 2/3 riigi toodangust. Piirkonnas asub ka Andide kõrgeim tipp Aconcagua. Tegemist on Argentina suuruselt seitsmenda provintsiaga, sama nime kannab provintsi pealinn.

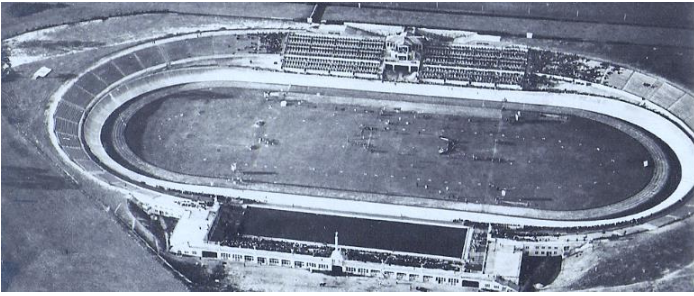
18. **Kelle** nimetas ajakiri "People" 2023. aasta lõpus maailma seksikaimaks elusolevaks meheks (*People's Sexiest Man Alive for 2023*)? Tema nimekaim on olnud see-eest ajakirja Time esikaanel, seda 100 aastat varem.

19. Missouri ettevõtja Robert P. McCulloch ostis 1968. aastal ühe objekti – vaatamisväärsuse ühes Euroopa pealinnas. Tehingu maksumuseks kujunes 2,5 miljonit dollarit. Müüjal oli hea meel, sest objekt vajaski juba remonti või uuendamist. Ostja aga oli koledal kombel pettunud, sest arvas olevat ostnud märksa kuulsama objekti. Kuid tehing oli korrektselt vormistatud ja täna saame ostu näha Lake Havasu Citys. **Millise objekti** ostis McCulloch?

20. Jaapani tuunipüügilaeva Daigo Fukuryū Maru radist Kuboyama Aikichi suri 23. septembril 1954. Teda peetakse esimeseks *** ohvriks. **Mida tuleb kirjutada tärnide asemele?** Vastus peaks olema täpne.

21. Millisteks OM mängudeks rajati see staadion? Jooksurada 600 m, selle ümber 665 m velodroom, jalgpalliväljaku kõrval 100 m jooksu rada ja velodroomist väljaspool oli 100 m bassein (laius 22 m)? Linn – 1 punkt, aasta ka 1 punkt.

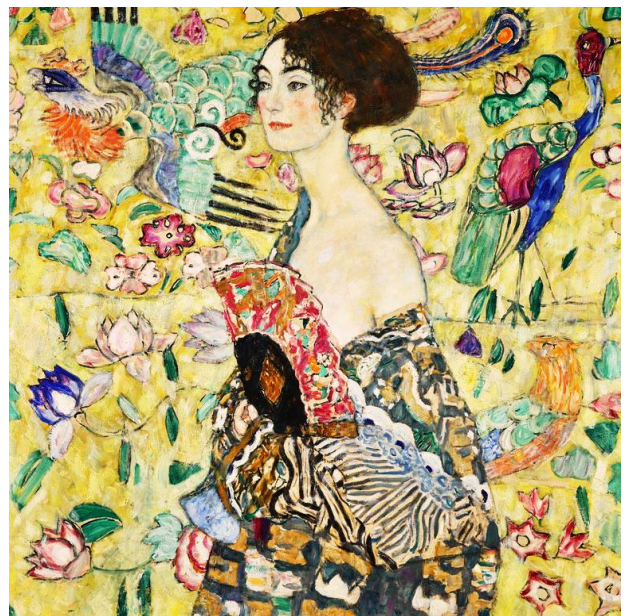
22. Kui Putin külastas aastal 2000 Jaapanit, siis tekitas 10-aastane koolitüdruk Natsumi Gomi isevalitseja jaoks ebamugava või isegi naeruvääritava olukorra. **Mis oli** (ja on siiani) Natsumi Gomi **suur hobi**, mille abil kuulsaks sai?

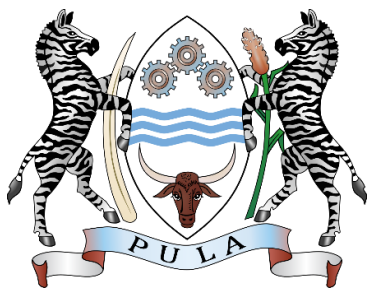
23. Milline ettevõtte võitis 2023. aastal Äripäeva jagatava Eesti edukaima ettevõtte tiitli? Firma puhaskasum kasvas aastaga üle kolme korda ja küündis 95 miljoni euro lähedale. Aasta varem oldi edetabelis 11. kohal. Ettevõtte juhatuse esimees on Margus Kaasik (pildil). Firma kodulehel on tegevuse alustamise kuupäevaks märgitud 15. detsember 1864.

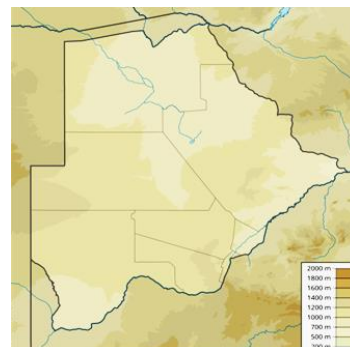
24. See iidne rahvas elas rauaajal Kaanani lõunarannikul ja moodustas linnriikide konföderatsiooni. Nad olid Egeuse mere piirkonnast tulnud meresõitjad, kes umbes 1175 eKr asusid järk-järgult Palestiina ranniku lauskmaale elama. Nad võtsid omaks Levandi semiitliku kultuuri, samal ajal säilitades omaenda kultuuri. Olnud sajandeid Uus-Assüüria impeeriumi võimu all, sai nende riik lõplikult hävitatud Uus-Babüloonia kuninga Nebukadnetsar II poolt 604 eKr. Tema ja tema impeeriumi järel tulnud Pärsia impeeriumi osaks allutatuna kaotas küsitav rahvas oma ainulaadse etnilise identiteedi ning haihtus ajaloolistest ja arheoloogilistest kirjetest 5. sajandi teises pooles eKr, jättes endast maha ainulaadse ainelise kultuuripärandi. **Milline rahvas?**

25. 2023. aastal püstitas uue Euroopa kunstioksjonite rekordi nähtav kunstiteos "Daam lehvikuga", mis müüdi Sotheby's oksjonil ära 74 miljoni naelsterlingiga. **Kes on selle teose autor?** Tegemist on selle kunstniku viimase maalitud portreemaaliga.

26. See riik on oma 2,4 miljoni elanikuga ja pindalaga 581,730 km² üks hõredamini asustatud riike maailmas (keskmiselt pisut üle 4 inimese ruutkilomeetril, Ghanzi rajoonis aga 0,48 inimest ruutkilomeetril). Näete ka riigi vappi ja kontuurkaarti. **Mis riik?**

27. „Valge revolutsiooni“ käigus üritas küsitav riigipea teha miljardiliste investeringutega tööstusesse ja infrastruktuuri oma riigi tõeliseks suurriigiks. 1974 antud intervjuus lubas küsitav kümne aastaga olla maailma parimatega võrreldav ning 25 aastaga olla maailma 5 rikkaima riigi hulgas. Nii siiski ei juhtunud, riik on 2024 andmetel GDP poolest maailmas 34. kohal, GDP per capita arvestuses 113. Küsitav ise andis 1980 alla leukeemiale. **Kes oli see riigipea?**

28. Tänavu kevadel pärjati Maie Niit Eesti aasta ettevõtja galal esimese naisettevõtjana elutööpreemiaga. Lisaks ärivaldkonnale on tänaseks 86-aastane proua olnud tegev veel mõnelgi alal, teda on valitud ja määratud mitmesse ametisse ja auametisse, 2009 omistati talle aasta ema tiitel. Meie küsime, **mis nime kannab tema äri lipulaev?** Pisut üle kahemiljonilise käibega toiduainetööstuse ettevõtte suuromanik ja juhatuse liige on pr Niit tänaseni.

29. Millega on tegemist ehk miks on just need sõnad kaardil näidatud? Punane kast Balti riikide ümber ei oma selles küsimuses tähtsust.

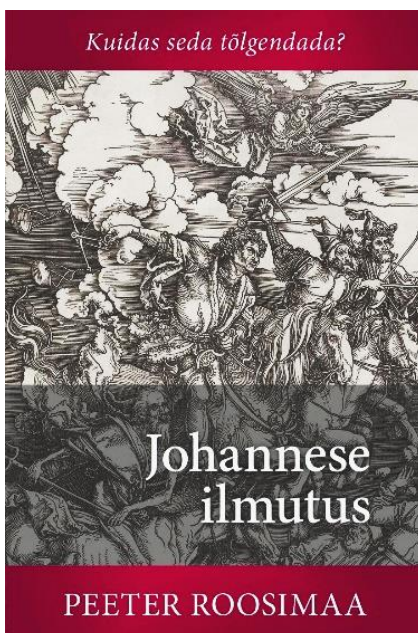
30. Juba 50 aastat on see laul kõlanud septembri alguses (ja ka muul ajal) paljudes Eesti koolides. **Kes on selle laulu viisi ja kes sõnade autor?** (1 õige – 1 punkt). Viisi autori poolt on 1980. aasta suveolümpiamängude purjeregati avamise tuletseremoonia tarbeks kirjutatud muusikapala "Tuletoojate marss", mida tänapäeval kasutatakse Võidupühal võidutule toomise ja jagamise ajal. Sõnade autor aga avaldas käesoleval aastal oma järjekordse romaani "Valged klaarid".

31. See politseiniku ja IT- taustaga 1971. aastal sündinud Rootsi krimikirjanik on kirjutanud arvukalt ka eesti keeles ilmunud teoseid – triloogia „[Geim]“, „[Bubble]“ ja „[Buzz]“, sellele järgnenud „MemoRandom“, nelja aastaaja sari „Skane kvartett“ („Suve lõpp“, „Sügisroim“, „Talvetuli“ ja „Kevadohver“), koos koomik Mans Nilssoniga kirjutatud „Österleni mõrvade“ sarja raamatud „Maakleri surm“ ja „Antiigikaupmehe surm“ ning Leo Askeri sarja raamatud „Äravahetaja“ ja „Klaasmees. Kadunud hingede osakond“. Ta on öelnud, et kui Agatha Christie kirjutas 80 krimiromaani, siis tema plaanib kirjutada 81. **Kes on see produktiivne krimikirjanik?**

32. Tipperary kandis lirimaal tegutses maaomanikuna endine inglise sõjaväelane, 1832-1897 elanud mees. Tegemist oli paraja külakurnajaga, kohalikud keeldusid ihnuri põldudel töötamast ja farmeril ähvardas saak rikneda. Omanikul ei jäänud muud üle, kui et kutsuda 50 võõrtöölise ja nende kaitseks 1000 püssimeest 19. husaarirügemendist. Tulemusena moodustasid umbes 500-naelase saagi „tootmiskulud“ peaaegu 10 tuhat naela (tõsi, enamuse kuludest kattis Briti valitsus). **Küsime ihnuri nime.**

33. Oktoobrist 2024 asub daam pildil esimese naisterahvana läbi ajaloo juhtima üht suurriiki. **Mis riiki?**

34. Uue Testamendi viimase raamatu (kirjutatud 96. aasta paiku eestikeelseks nimeks on Johannese Ilmutuse raamat (või Ilmutusraamat). Raamatul oli suur mõju hilisemale kristlikule kunstile ja see mõjutas palju kristlikku müstikat. Paljud autorid on püüdnud raamatus esitatud sümboleid lahti mõtestada, kuid ühtset üldtunnustatud tõlgendust ei ole saavutatud. Raamatu kreeka- ja ladinakeelne pealkiri on aga tuntud saanud omaette terminiga, mis tähistab nii vastavat sümbolistlikku kirjandusžanri kui ka samalaadseid muude valdkondade (film, muusika, arvutimängud) teoseid. Seda nimetust on kasutatud muuhulgas ka lõbustusparkide atraktsioonide nimedena. **Millisest terminist on jutt** ehk kuidas nimetatakse Ilmutusraamatut ladina või kreeka keeles?

35. Ühe Prantsusmaa lõunaosas asuva linna järgi on saanud nime kerge, väga peen, jäik võrk. Seda võib valmistada mitmest materjalist, näiteks siidist, nailonist või polüestrist. Tegemist on Corréze'i departemangu pealinnaga (14000 elanikku). Vastamisel on abiks, kui meenutate kaht linnuliiki, kes valiti Eestis 2012. aasta linnuks. **Milline nimi?** Võib vastata nii eesti kui ka prantsuse keeles.

36. Andrejs Pumpurs (1841–1902) oli tsaariarmee ohvitser, kes osales Vene-Türgi sõjas ning rändas tööülesannete tõttu Kaukaasias, Kesk-Aasias, Kaug-Idas ja Tseilonis. Pärast Hiinast naasmist haigestus ta reumasse ja suri. **Millega on ta eelkõige läinud Läti ajalukku?**

37. Euroopa kaks suurimat F-tähega algavat linna on Frankfurt-am-Main ja Firenze. Järgmise kolme hulka kuulub üks Baden-Württembergi, üks Madridi autonoomse piirkonna ja üks Apulia maakonna linn. **Nimetage ükskõik milline neist kolmest.**

38. Kes on fotol olevad Pärnumaalt pärit näitlejannad? Nende sünniaastad on vastavalt 1985 ja 1976, üks neist on Kilingi-Nõmme Gümnaasiumi ja teine Pärnu 6. Keskkooli vilistlane. Üks õige – 1 punkt.

39. See kaasaja üheks mõjukamaks spirituaalseks õpetajaks peetav mees on sündinud 1948. aastal Saksamaal ning elab praegu Kanadas. Tema õpetus on lihtne: teadlik kohalolu on kõige võti ja elu toimub vaid hetkes, olevikus. Oma kujunemistee mõjutajatena on ta üles lugenud terve rodu suuri mõtlejaid, filosoofe ja müstikuid läbi ajaloo, enamuse vaimseid ja religioosseid maailmavaateid ning öelnud, et tema õpetus on "kõikide religioonide essents". Tema tuntumad teosed: "Siin ja praegu: kohaloleku jõud", "Meelerahu hääl" ning "Siin ja praegu: kohaloleku harjutused" on ilmunud ka eesti keeles. **Kellest on jutt?**

40. Kes on fotodel olevate skulptuuride autoriks?

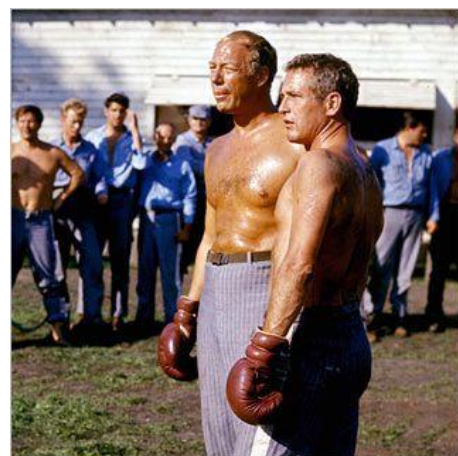
- 41.** Viimasel ajal on ETV ekraanil tihti näha kahte sümpaatset blondi neidist, keda võib sarnase väljanägemise tõttu ka segamini ajada. Üks neist on pärit Hiiumaalt (ka tema perekonnanimi viitab sellele kandile) ja teeb spordisaateid; teine aga on Aktuaalse Kaamera toimetaja ja ansambli "The Wildcard" solist. **Mis on nende nimed?** 1 õige – 1 punkt.

- 42.** Prantsuse keel on praegu riigikeeleks või muuks ametlikuks keeleks 31 iseseisvas riigis. **Milline on suurima elanike arvuga riik, mille riigikeeleks on prantsuse keel?**

- 43.** Režissöör Stuart Rosenbergil valmis 1967. aastal vangladraama, mille peaosas oli Paul Newman, kes nomineeriti ka Oscarile. Newman seekord kuldmehest küll ei saanud, kui selle sai parima kõrvalosatäitjana George Kennedy. Filmi pealkiri sai

hüüdnimeks ühele tänapäeva sportlasele. **Nimetage film või sportlase pärisnimi.**

- 44.** 27. mail 1923 sündis üks tuntud poliitik, kes elas enam kui 100 aastat vanaks. Päev hiljem, 28. mail 1923 sündis üks teine tuntud poliitik, kes paraku 100 aastat välja ei vedanud ning suri juba 2022. aastal ära. **Nimetage mõlemad.**

- 45.** See riik koosneb kahest saarest. Suuremal, vaalakujuisel saarel asub pealinn Basseterre. **Milline riik?**

46. Piltidel olevat seltskonda (süa mahtusid ära Aet, Kadi, Kaimai, Triin, Nele ja Elise) on rahastatud mitmetest grantidest ja fondidest, alates 2015 ka Norra Kuningriigist. **Millise nime all** on see ühendus tuntud?

47. Prantsuse kuninglik eliitüksus *Mousquetaires de la maison militaire du roi de France* moodustati aastal 1622 Louis XIII poolt, peatselt loodi ka teine, kardinal Richelieule alluv musketäride kompanii. Aastal 1664 reorganiseeriti kaks kompaniid : üks sai nimeks "Hallid musketärid" (*mousquetaires gris*) ning teine "Mustad musketärid" (*mousquetaires noirs*). **Millest tulenesid need erinevad värvid kompaniide nimetuses?**

48. **Nimetage Eesti kõige väiksem tihaselind.** Linnuke kaalub 8-10 grammi, tegutseb peamiselt kuuskede läheduses, sööb putukaid ja kuusesemneid. Liiginime I poolt esineb ka teiste linnuperekondades (vaeras, harksaba, rähn, kärbsenäpp, lepalind jt). Pildi on teinud Uku Paal.

49. Kaartidega ennustajad kasutavad enamjaolt taroti kaarte, vähemal määral on kasutusel 1772-1843 elanud raamatukaubitseja ja astroloogiahuvilise Madame Marie Anne Adelaide *** poolt kujundatud kaarte. Samanimeline kaitsemängija tuli 2024 Hispaania jalgpallikoondisega Euroopa meistriks. **Mis on Madame'i ja jalpalluri ühine perekonnanimi?**

50. Üks väheseid žanre, milles täna 89-aastaseks saav Arvo Pärt pole ühtki teost loonud, on ooper. Tänavustel Pärdi päevadel täitis neljal kontserdil selle lünga üks tuntud aaria, mille kandis ette Maria Listra. Kuuleme aariat nüüd kontratenor Philippe Jaroussky esituses. Aaria kuulub ooperisse, mis kirjutati I ristisõjast (1096-1099) jutustava Torquato Tasso poemi "Vabastatud Jeruusalemm" ainetel. **Nimetage helilooja.**

1. Apollo	
2. Veiste sõrgade (ja hobuste kapjade) hooldamine	
3. Milan Stefanik	
4. käsipall	
5. Jalgpalli EURO 2024 ametlik laul. https://www.youtube.com/watch?v=-NEZBTeOtMO	
6. Michelle Mouton, tuli 1982 ralli MM kokkuvõttes teiseks	
7. Tartu	
8. Ipswich, Norwich	
9. Erich Jacoby	
10. Deep Purple	
11. Ülo Vinter	
12. Kassid	
13. Matthias Rusti lennuk	
14. Debrecen	
15. Külimit	
16. Hobuste võiduajamine	
17. Mendoza	
18. Näitleja ja võidusõitja Patrick Dempsey, poksija Jack Dempsey	
19. London Bridge (aga mitte Tower Bridge)	
20. Vesinikupomm	
21. Berliin 1916	
22. Džuudo	
23. Eesti Gaas	
24. Vilistid	
25. Gustav Klimt	
26. Botswana	
27. Mohammed Reza Pahlavi (Iraan)	
28. Edgar	
29. Riigihümne algussõnad	
30. Viis: Uno Naissoo (1928-1980), sõnad: Ira Lember (s. 1926)	
31. Lars Anders Thomas de la Motte	
32. Charles Boycott	
33. Mehhiko	
34. Apokalüpsis	
35. Tulle, tüll	
36. Läti rahvuseepose „Lāčplēsis“ autor	
37. Freiburg, Fuenlabrada, Foggia	
38. Maiken Pius (neiupõlvenimega Schmidt) ja Külli Teetamm	
39. Eckhart Tolle	
40. Edgar Degas	
41. Debora Saarnak ja Veronika Uibo	
42. Kongo Demokraatlik Vabariik (ca 110 miljonit elanikku)	
43. Cool Hand Luke / Luke Humphries	
44. Henry Kissinger, Karl Vaino	
45. St Kitts & Nevis	
46. Feministeerium	
47. Musketäride hobuste värvusest	
48. Musttihane	
49. Lenormand (Le Normand)	
50. Georg Friedrich Händel (ooper „Rinaldo“)	

10. <https://www.youtube.com/watch?v=bbwiEDD04CY>

30. https://www.google.com/search?sca_esv=cfc38f4587fd6d45&sxsrf=ADLYWIJWisV-0_H1ETSIszPC65455UnNSw:1725653882874&q=naissoo+koolikell&tbm=vid&source=lnms&fbs=AEQNm0AHFYiAPHj53hIK7USnBDXXrHuW_aVLQOSgaCBObsxr3K9jwZYp55eVmroJMYljlKhibXngT7kLtefMBrqj-WmtCV8tOhx3I1mL29cciEkYbDF-Irc93sWKtciwZ6_2dKThDNsiwaApyQ4Qk9UMJgSfkVBQxg&sa=X&ved=2ahUKEwjYrsbVka-IAxVLHBAIHaxZBs8Q0pQJegQIEhAB&biw=1536&bih=738&dpr=1.25#fpstate=ive&vld=cid:1ec96bca,vid:17ljOJyfbBA,s t:0

50. https://www.youtube.com/watch?v=u-74WzKsFzl&ab_channel=Adagietto